

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

végzése

Az ügy száma: Kfv.VI.37.269/2025/6.

A tanács tagjai: Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos bíró

A felperes: Név1

(cím1)

A felperes képviselője: Rim Ügyvédi Iroda

(eljáró ügyvéd: Dr. Rim Zsuzsanna

cím2)

Az alperes: Pest Vármegyei Kormányhivatal

(cím3)

Az alperes képviselője: Dr. Szurovecz Zoltán kamarai jogtanácsos

A per tárgya: környezetvédelmi ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Budapest Környéki Törvényszék 2025. február 6. napján kelt 104.K.701.353/2024/16. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A befogadhatóság alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes, mint bányavállalkozó a Hely1 szám1 hrsz. alatti ingatlanon (a továbbiakban: ingatlan) megvalósítani tervezett bányászati tevékenységre vonatkozó előzetes vizsgálati eljárásra vonatkozó kérelmet nyújtott be az alpereshez, mint környezetvédelmi hatósághoz.

[2] Az alperes a 2024. március 21. napján meghozott PE/KTFH/00197-36/2024 számú határozatában megállapította, hogy az ingatlanon tervezett külfejtéses bányászati tevékenységre - földhivatali hatósági szempontból - engedély nem adható.

[3] Indokai szerint az eljárás során - külön-külön - az egyes környezeti elemekre és a beruházás egyes környezeti hatásaira vonatkozóan, így a termőföld mennyiségi védelme

szempont körében elvégezte az értékelést. A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és a 3. melléklet 8. pontjában meghatározott termőföld mennyiségi védelmére kiterjedő szakkérdés tekintetében megkeresett ingatlanügyi hatóság szakvéleményében a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tftv.) 8. § (1)-(4) bekezdéseiben foglalt rendelkezésekre hivatkozással az ingatlanon megvalósítani tervezett bányászati tevékenységhez nem járult hozzá, tekintettel arra, hogy az ingatlan-nyilvántartási adatok szerint a tervezett bánya teljes területe a települési átlag feletti minőségű termőföldnek számít, és a tervezett tevékenység végzése átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is megvalósítható. Mivel az eljárásba bevont szakhatóság az előzetes vizsgálat során a tervezett tevékenységgel kapcsolatban a termőföld mennyisége védelme szempontjából engedély nem adható, a kérelemnek nem lehetett helyt adni.

[4] A határozattal szemben a felperes közigazgatási pert indított. Keresetében a határozat megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

Az elsőfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította.

[6] Indokolásában kiemelte, hogy a Tftv. 8/A. §-ban foglaltak értelmében a perbeli ügyben a földvédelmi szakkérdés vizsgálata során a 8. § (1)-(3a) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kellett.

[7] A perben nem vitatott tényként rögzítette, hogy a felperes kérelmével érintett terület Hely1 közigazgatási határain belül az átlagosnál jobb minőségű földet érint. Ebből következően a Tftv. 8. § (3) bekezdése alapján azt kellett vizsgálnia az ingatlanügyi hatóságnak, hogy a tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére, jogosultság gyakorlására hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is van-e lehetőség.

[8] A perre irányadónak tekintette a Kfv.II.37.650/2012/4. számú határozatot, amelyben a Kúria kimondta, hogy azon közigazgatási eljárásokban, amelyekben az ingatlanügyi hatóság szakhatósággként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében köteles eljárni és a jogszabályi kötelezettséget kell érvényre juttatnia, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen.

[9] Megállapítása szerint a hatóság a szükséges vizsgálatot elvégezte, meghatározta, hogy milyen mennyiségű és minőségű az a földterület, amelyet a tervezett bányászati tevékenység érint, majd ezt összevetette a település termőföldjeinek nagyságával és minőségi osztályaival. Mindezek alapján pedig megalapozott következtetést vont le arra vonatkozóan, hogy nem támogatható a felperesnek a jobb minőségű termőföld igénybevételére vonatkozó igénye, mivel elegendő gyengébb minőségű termőföld található a településen, amelyen a bányászati

tevékenység végezhető.

[10] Hangsúlyozta, hogy a felperes által hivatkozott Tfv. 11. § (2)-(3) bekezdésekben foglaltakból következően már egy meglévő bánya bővítésére irányuló kérelem esetén van lehetőség adott esetben jobb minőségű termőföld igénybevételére.

[11] Rámutatott arra, hogy a termőföldvédelmi eljárások során az alperest, mint földvédelmi hatóságot állásfoglalása kialakítása során kizárólag a Tfv. 8. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt rendelkezései kötik, azokkal szemben a Helyi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 23/2009. (XI. 24.) önkormányzati rendelete Helyi Nagyközség Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről (HÉSZ) sérelmére való hivatkozás súlytalan.

[12] Megjegyezte, hogy a felperes által hivatkozott Dabasi Körzeti Földhivatal megelőző eljárásban hozott 10.659-7/2009. számú engedélyező határozata sem a hatóságot, sem a bíróságot nem kötötte, azonban az iratanyagban fellelhető a Pest Megyei Földhivatal 10.291-2/2010. számú, a „Dabasi Körzeti Földhivatal 10.659-7/2009. számú döntésének vizsgálata” tárgyú észrevétele, amelyben a felügyeleti szerv a körzeti földhivatal által lefolytatott termőföldvédelmi eljárás kapcsán megállapította, hogy a körzeti földhivatal a lefolytatott földvédelmi eljárása során nem körültekintően járt el, külön felhívva a figyelmet a Tfv. 11. § (2)-(3) bekezdéseiben foglaltak téves alkalmazására.

A befogadás iránti kérelem

[13] A felperes felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[14] Felülvizsgálati kérelme befogadhatóságának okait a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontjaiban jelölte meg. A befogadás - álláspontja szerint - a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása, a jogkérdés társadalmi súlya és jelentősége - a föld méhe kincseinek kitermelése és a termőföld védelme közötti kollízió - miatt indokolt.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] A felülvizsgálati kérelem befogadásának jogszabályban meghatározott feltételei nem állnak fenn.

[16] A Kp. 117. § (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt - a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével - indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[17] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy

érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés

miatt indokolt.

[18] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta.

[19] A befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére, téves jogértelmezésre való hivatkozás nem alapozza meg a befogadást.

[20] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelmet általában akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi vagy jogegységi hatályú határozatban, illetve az általa a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[21] A Kúria a Kfv.II.37.650/2012/4. számú határozatában már foglalkozott az ingatlanügyi hatóságnak a más hatóság előtti engedélyezési eljárásban földvédelmi szakhatóságként

történő közreműködésével, a Tftv. 8. § (2) bekezdés értelmezésével. E határozatában a Kúria kimondta, hogy azon közigazgatási eljárásokban, amelyekben az ingatlanügyi hatóság szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében köteles eljárni és azt a jogszabályi kötelezettséget kell érvényre juttatnia, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételével történjen. A kiemelt elvi tartalmú megállapítástól a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélet összhangban áll, következésképpen a jogegység megbomlásának veszélye nem áll fenn, a befogadás a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében nem indokolt.

[22] A Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel a továbbiakban már nem tartható. A joggyakorlat továbbfejlesztésére a megváltozott gazdasági-társadalmi-jogi környezet szolgálhat alapul, a körülményekben történt ilyen változást ugyanakkor a Kúria nem látott megállapíthatónak, ezért ezen indokból sem indokolt a felülvizsgálati eljárás lefolytatása.

[23] A jogkérdés különleges súlyán, illetve társadalmi jelentőségén alapuló befogadás esetén a Kúria újonnan meghozandó elvi tartalmú döntése jogi hatást gyakorol az adott ügyben nem szereplő jogalanyok helyzetére is, legalább áttételesen a társadalom szélesebb körére. Nem elégséges oka ezért a jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére alapított befogadás iránti kérelemnek az egyéni jogsérelem megjelölése, mivel annak az individuális tartalmon túl sem társadalmi jelentősége, sem különleges súlya nincs. A befogadáshoz az adott jogkérdésnek a társadalom széles körére közvetlenül vagy közvetett módon gyakorolt hatását is be kell mutatni. Bár a felperes a felülvizsgálati kérelme befogadhatóságát a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjára alapította, nem mutatta be, hogy az ő egyedi ügyében meghozandó döntés mennyiben és miért lehetne hatással a társadalom szélesebb körére, ilyen hatást a Kúria eljáró tanácsa sem tartott megállapíthatónak. A bányászat fontossága és termőföld védelme közötti kollízió kétségtől minden ilyen ügyre igaz, a konkrét ügyre vonatkoztatható egyediesítés hiányában a felülvizsgálati kérelem Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont szerinti befogadása sem volt indokolt.

[24] A Kúria szerint a jogerős ítélet nem vet fel az uniós jog értelmezését igénylő kérdést az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 267. cikke értelmében, melynek hiányában a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont alapján sem volt befogadható a felülvizsgálati kérelem.

[25] A felperes a befogadás iránti kérelmében a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ad) alpontja szerinti befogadási okra nem hivatkozott, így értelemszerűen a kérelem a Kp. 117. § (4) bekezdésben foglaltak szerinti indokolást sem tartalmaz, ezért az ad) alpont alapján történő befogadás feltételeinek fennállása érdemben nem volt megvizsgálható.

[26] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadási ok fennállására a felperes nem hivatkozott, illet, visszautalva a [21] bekezdésben kifejtettekre, a Kúria eljáró tanácsa sem észlelt, következésképpen a felülvizsgálati kérelem ezen jogi alapon sem volt befogadható.

[27] A fent kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdés alapján megtagadta.

A döntés rövid tartalma

[28] A befogadásra meghatározott törvényi feltételek fennállása hiányában a felülvizsgálati kérelem befogadásának nem lehetett helye.

Záró rész

[29] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[30] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül, tanácsban eljárva, indokolt végzéssel határozott.

Budapest, 2025. május 22.

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk.

a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina sk.

előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina sk.

bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk

Dr. Kiss Árpád Lajos sk.

Kúria
VI.Kfv.37.269/2025/6-I

8

bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő